

Verksamhets- och budgetplan 2021

Samverkan är inte ett tillstånd som går att uppnå vid ett givet tillfälle.

Samverkan är en ständigt levande process som varje dag måste erövrast etableras och ständigt underhållas.

Samverkansberedningens betänkande SOU 2000:114

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
finsam
GOTLAND

1. BAKGRUND: UPPDRAG, FINANSIERING, MÅLGRUPPER, MÅL OCH SYFTE	4
1.1 Finansiering.....	4
1.2 Mål och målgrupper	4
2. PRIORITERADE MÅLGRUPPER 2021.....	5
2.1 Gotlänningar (16 – 64 år) i behov av samverkande myndigheters stöd för att nå egen försörjning genom arbete eller studier.....	5
2.2 Unga vuxna med psykisk ohälsa och andra hinder för varaktigt fotfäste på arbetsmarknaden	5
2.3 Personer i digitalt utanförskap	5
Nästa alla i Sverige och på Gotland använder internet. Men det finns också de som står utanför den digitala vardagen. I allt större grad krävs digitalt kunnande och tekniska möjligheter ta del av samhällstjänster som erbjuds digitalt, inte minst i kontakt med Finsams parter. Noterbart är kopplingen mellan digitalt utanförskap och låg utbildningsnivå och låginkomsthushåll.	5
3. PRIORITERADE OMRÅDEN OCH STRUKTURELLA INSATSER.....	6
3.1 Strukturell samverkan.....	6
3.2 Evidensbaserade metoder.....	6
3.3 Våldsutsatthet/Mäns våld mot kvinnor	6
3.4 Psykisk hälsa/ohälsa	6
3.5 Aktivitetskarta	6
3.6 Mötesplatser.....	7
3.7 Modell för resultatmätning och uppföljningar.....	7
3.8 Utveckling i den digitala samverkansvärlden	7
4. BUDGETPLAN FÖR ÅR 2020	8
Administration	8
Verksamhet	8
5. BESLUTADE PROJEKT/VERKSAMHETER 2021	9
5.1 JobbSam 3.0 modell för integrerad samverkan kring arbetslivsinriktad rehabilitering på Gotland.....	9
5.2 Finsams frukostmöten	9
5.3 Inspiration Finsam och övriga föreläsningar	9
5.4 Förbundets webbplats: www.finsamgotland.se	9
5.5 Aktivitetskartläggning och katalog	10
5.6 Dialogmöten	10
5.7 Utbildningar och metod: Motiverande samtal (MI) med flera	10
5.8 Almedalsveckan	10
5.9 Övriga samverkansinsatser.....	10
5.10 Nätverk	10
5.11 Modell för resultatmätning och uppföljningar.....	10
5.12 Stödmaterial för digital utveckling och stöd	10
6. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	11
7. BESLUTANDERÄTT OCH ORGANISATION	11
7.1 FinsamGotland: Organisation	11
7.2 Projekt/verksamhet: Organisation	11
BILAGOR.....	12
Bilaga 1: Gemensamma begrepp	12
Bilaga 2: Organisation, beslutanderätt och samarbetsformer.....	13

Sammanfattning

2021 är samordningsförbundet FinsamGotlands 13:e verksamhetsår. Det är en verksamhet som mognat fram, där erfarenheter och kunskap läggs samman och tas till vara.

I SAMORDNINGSFÖRBUNDETS UPPDRAG ligger möjlighet att finansiera individinriktade insatser och att stödja samverkan mellan parterna. Insatserna utgår från gotländska behov och förutsättningar – och alltid med individens fokus i fokus. Finansieringen sker gemensamt, med lika delar från staten och Region Gotland.

FÖRBUNDETS PRIORITERADE MÅLGRUPPER är personer, 16 – 64 år, i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att egen försörjning och bryta utanförskap. Särskilt prioriterad är målgruppen unga vuxna – kopplat till psykisk ohälsa.

DEN ENSKILT STÖRSTA POSTEN i budgetplanen är insatsen JobbSam 3.0, modell för integrerad samverkan kring arbetslivsinriktad rehabilitering. Insatsen riktar sig till personer i behov av bredare stöd för att närma sig egen försörjning, än det som erbjuds inom parternas ordinarie uppdrag.

Integrerad samverkan kännetecknas av en organisation som utgår från individers behov, där myndigheter och samhälle anpassar sina insatser tillsammans med den enskilde. Genom nära coachande stöd ska deltagaren få verktyg att hantera sin sociala situation och driva sin egen process. JobbSam 3.0 bygger vidare på tidigare lärande och erfarenheter kring integrerad samverkan i en modell som sak vara hållbar över tid vad gäller ekonomi, struktur och organisation.

I JobbSam 3.0 ingår också ett myndighetsövergripande samverkansteam. Under projekttiden ska också en modell för effektutvärdering tas fram.

PÅ STRUKTURELL NIVÅ har FinsamGotland, genom organisation och sina medlemmar, möjlighet att verka för samarbeten och helhetstänkande. Det kan ske genom analys, kartläggning, metodutveckling, informationsinsatser och kunskapsöverföring.

Följande strukturella områden prioriteras under 2021:

- **DIGITALT UTANFÖRSKAP OCH TEKNISKT TKRÅNGEL** Den pågående pandemin påskyndar användandet av digitala verktyg och mötesplatser. Detta är dock inte problemfritt vara sig för och inom Finsam parter – eller mot målgrupperna.
- **EVIDENSBASERADE METODER** som används i mötet med samordningsförbundets målgrupper. Detta innefattar bland annat fortsatt satsning på utbildningar och stödfunktionen kring MI (Motiverade Samtal). I verksamhetsplanen finns också utrymme för ny metodutveckling, som IPS (Individual Placement and Support) och BIP (Projektet Baeskefigelseindikator) – båda med koppling till prioriterade målgrupper och beslutad verksamhet.
- **VÅLDSUTSÄTTTHET/MÄNS VÅLD MOT KVINNOR** är ett allvarligt samhällsproblem som inte sällan är rotorsak till långvarigt utanförskap. Frågan är aktuell för Finsams alla parter.
- **PSYKISK HÄLSA/OHÄLSA ÄR ETT SAMMANFATTANDE BEGREPP** som i stor utsträckning berör Finsams prioriterade målgrupper. Unga vuxna med stressrelaterad psykisk ohälsa och neuropsykiatriska diagnoser har ofta svårigheter i övergången till ett självständigt vuxenliv.
- **BEHOVET AV EN AKTIVITETSKARTLÄGGNING** är stort, då det trots Gotlands överblickbarhet är svårt att få en samlad bild av insatser och genomförs inom olika områden. Inom parterna pågår också omorganisationer och förändrade uppdrag som gör en sådan sammanställning än mer efterfrågad.
- **MÖTESPLATSER KRING KOMPETENSUTVECKLING** är sedan tidigare en av förbundets upparbetade framgångsfaktorer.
- **MÄTNING AV RESULTAT** ligger till grund för utvärderingar och uppföljningar.

DEN PÅGÅENDE PANDEMIN påverkar självklart förutsättningarna för både samordningsförbundets målgrupper och samverkan mellan parterna. I budgetplanen för verksamhetsåret 2021 finns utrymme för finansiering av ännu inte beslutad insats. Denna ska bygga på behovsanalys och i första hand stödja de utpekade prioriterade målgrupperna.

1. BAKGRUND: UPPDRAG, FINANSIERING, MÅLGRUPPER, MÅL OCH SYFTE

FinsamGotland är ett av landets cirka 80 samordningsförbund. Förbunden bildas lokalt och finns i alla regioner och län. **År 2019 ingick 269 av** landets 290 kommuner i ett samordningsförbund.

FinsamGotland bildades 2007 och har bedrivit verksamhet sedan 2008. Samordningsförbundets medlemmar är Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen på Gotland samt Region Gotland med såväl primärkommunala som landstingskommunala uppdrag. Region Gotland har också ett utökat ansvar för länets regionala utveckling **vilket är en unik förmån för samordningsförbundet.**

Samordningsförbundet är en egen juridisk person. Verksamheten bygger på *Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser*¹. **Kommunallagen och lagen om kommunal redovisning gäller i tillämpliga delar för verksamheten.**

I uppdraget ligger möjlighet att finansiera individinriktade insatser och att aktivt stödja samverkan mellan parterna² inom området arbetsmarknadsinriktad rehabilitering. Förbundet bedriver således ingen egen individstödande verksamhet. Alla samverkansinsatser ska utgå från individers behov. Lokala inventeringar av behov är grunden för att identifiera nödvändiga insatser och undanröja strukturella hinder. Insatserna kan finansieras som tidsbegränsade projekt eller mer långsiktiga insatser.

Övergripande syfte med finansiell samordning är att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete samt att underlätta effektiv resursanvändning.

1.1 Finansiering

Samordningsförbundet FinsamGotland finansieras med delat stöd (50/50) från staten (genom Nationella Rådet/Försäkringskassan) och Region Gotland. Ekonomisk uppföljning sker vid varje styrelsemöte. De resurser som ställs till förfogande ska solidariskt täcka kostnaderna för insatserna.

Inför 2021 har regeringen i sin budget avsatt oförändrat stöd till samordningsförbunden i Sverige, jämfört med 2020. Den statliga fördelningsmodell som tillämpas sedan verksamhetsåret 2016, tar hänsyn till regionens antal invånare samt försörjningsförmåga. Samordningsförbund ska inte kapitalisera – tilldelade medel ska användas men behöver inte återbetalas vid årsskifte. Ett tak för eget kapital ingår dock i fördelningsmodellen (tidigare tilldelade medel som inte förbrukats). **Då den pågående pandemin har inneburit att många verksamheter tvingats ställa in, flyttas fram och förändras kommer taket för eget kapital – enligt uppgift – inte att påverka tilldelningen för 2022.**

Samordningsförbundet FinsamGotlands uppdrag är att ge stöd och utveckla nya former för organisation och arbets sätt kring rehabilitering mot arbete. Insatserna utgår från gotländska behov och förutsättningar – och alltid med individens fokus i fokus. Finansieringen sker gemensamt, med lika delar från staten och Region Gotland.

1.2 Mål och målgrupper

Finsams målgrupp är personer, 18 – 64 år, som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från minst två av de samverkande parterna. I målgruppen ingår även ungdomar från 16 år, om dessa står utanför arbetsmarknaden. Det handlar då om ungdomar som av olika skäl inte slutför grundskolan samt de som inte påbörjar eller avslutar gymnasieskolan. Unga med psykisk ohälsa samt långtidssjukskrivna utpekats ofta som grupper där insatser finansierade av samordningsförbund är framgångsrika.

Målet är att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin funktions- och arbetsförmåga för att nå en högre grad av egen försörjning. Genom samordningsförbundet agerar parterna utifrån ett gemensamt samhällsperspektiv – vilket är bredare än respektive myndighets verksamhetsmål.

Målgrupper identifieras och prioriteras lokalt av samordningsförbunden – i detta fall FinsamGotland. Arbetslinjen är mycket tydlig. Personer i behov av samordnad rehabilitering kan ha såväl fysiska, psykiska som sociala arbetsrelaterade behov.

Samordningsförbundets arbete ska genomsyras av ett brukar- och medborgarperspektiv med individen i centrum. Genus- och mångfaldsperspektivet ska beaktas i kartläggningar, insatser, uppföljningar och utvärderingar.

Finansiell samordning kring arbetslivsinriktad rehabilitering ska bidra till samhällets sociala och ekonomiska hållbarhet, då fler når egen försörjning genom arbete eller studier.

¹ Svensk författningssamling 2003:1210, www.riksdagen.se

² Med parterna avses förbundets medlemmar, det vill säga Region Gotland med primär- och landstingskommunala uppdrag samt Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan på Gotland.

2. PRIORITERADE MÅLGRUPPER 2021

Samordningsförbundets verksamhet bygger på identifierade lokala behov och gjorda erfarenheter. På individnivå ska Finsam komplettera ordinarie verksamheter och fylla de mellanrum i välfärdssystemen som kan uppstå kring dem som behöver samverkande myndigheters stöd för att nå egen försörjning eller återkomma till arbete eller studier.

Till de utpekade prioriterade målgrupperna nedan utpekas de aktiviteter och verktyg samordningsförbundet FinsamGotland har till förfogande genom verksamhets- och budgetplan för 2021. Dessa presenteras i avsnitt 5, Beslutade projekt och verksamheter.

2.1 Gotlänningar (16 – 64 år) i behov av samverkande myndigheters stöd för att nå egen försörjning genom arbete eller studier.

Enligt underlag från propositionen om finansiell samordning uppskattas fem procent av befolkningen i åldrarna 16 – 64 år tillhöra målgruppen. På Gotland motsvarar detta cirka 1 700 personer. Det ska understrykas att även inom ordinarie verksamheter ges stöd till denna breda målgrupp. Förbundets prioritering gäller dem som hamnar i välfärdens organisatoriska mellanrum – där ordinarie insatser saknas.

Aktiviteter:

- JobbSam 3.0. Modell för integrerad samverkan kring arbetslivsinriktad rehabilitering (5.1)
- Kunskapsspridning (avsnitt 5.2, 5.3, 5.4)
- Kartläggning av pågående insatser på Gotland med syfte att bygga en digital aktivitetskarta (avsnitt 5.5)
- Dialogmöten med fokus på psykisk ohälsa och unga med komplexa svårigheter (avsnitt 5.6)
- Utbildningsinsatser i evidensbaserade metoder ska bidra till en gemensam bemötandeplattform, som ger stöd till målgruppen. (avsnitt 5.7)
- Samverkan kring stöd och utbildning till arbetsplatser som tar emot personer i arbetsträning (avsnitt 5.9)
- Samverkan med näringsliv och arbetsmarknad på Gotland, för att underlätta arbetsmarknadsinriktad rehabilitering på Gotland (5.9)
- Modell för resultatmätning (5.11)
- Stöd för digital utveckling (5.12)

2.2 Unga vuxna med psykisk ohälsa och andra hinder för varaktigt fotfäste på arbetsmarknaden

Den pågående pandemin påverkar unga vuxnas förutsättningar och möjligheter i övergången till vuxenvärlden. Fler unga ansöker om försörjningsstöd. Distansundervisning vid gymnasieskolan riskerar att fler inte klarar de nationella målen. Inom gruppen utrikesfödda unga vuxna rapporteras högre grad av psykisk ohälsa. Det finns också rapport om unga som drabbas av stressrelaterad ohälsa/utmattning.

Möjligheten för unga att komma ut på arbetsmarknaden genom ingångsarbeten och säsongsanställningar påverkas av den pågående pandemin.

Tidigare analyser visar att andelen unga vuxna med beviljad aktivitetsersättning är förhållandevis hög på Gotland jämfört med riket.

Aktiviteter:

- Målgruppen är aktuell för stöd genom JobbSam 3.0 (avsnitt 5.1).
- Kunskapsspridning (avsnitt 5.2, 5.3, 5.4)
- Kartläggning av pågående insatser på Gotland med syfte att bygga en digital aktivitetskarta (avsnitt 5.5)
- Dialogmöten med fokus på psykisk ohälsa och unga med komplexa svårigheter (avsnitt 5.6)
- Utbildningsinsatser i evidensbaserade metoder ska bidra till en gemensam bemötandeplattform, som ger stöd till målgruppen. (avsnitt 5.7)

2.3 Personer i digitalt utanförskap

Nästa alla i Sverige och på Gotland använder internet. Men det finns också de som står utanför den digitala vardagen. I allt större grad krävs digitalt kunnande och tekniska möjligheter ta del av samhällstjänster som erbjuds digitalt, inte minst i kontakt med Finsams parter. Noterbart är kopplingen mellan digitalt utanförskap och låg utbildningsnivå och låginkomsthushåll.

Aktiviteter:

- Kartläggning
- Kunskapsspridning (avsnitt 5.2, 5.3, 5.4)
- Stödmaterial för digital utveckling (5.12)

3. PRIORITERADE OMRÅDEN OCH STRUKTURELLA INSATSER

En stor del av samordningsförbundets insatser syftar till att underlätta samverkan mellan Finsams parter och andra aktörer inom området på Gotland. Under 2021 ska nedanstående områden prioriteras.

3.1 Strukturell samverkan

Flerpartssamverkan är samordningsförbundets grundsten. Målet är dels att underlätta för målgruppen att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete – dels att underlätta en effektiv resursanvändning.

Aktiviteter:

- JobbSam 3.0. Modell för integrerad samverkan kring arbetslivsinriktad rehabilitering (5.1)
- Kunskapsspridning (avsnitt 5.2, 5.3, 5.4)
- Kartläggning av pågående insatser på Gotland med syfte att bygga en digital aktivitetskarta (avsnitt 5.5)
- Samverkan med Länsstyrelsen i Gotlands län och Regionstyrelseförvaltningen (avsnitt 5.9)
- Modell för resultatmätning och uppföljning (avsnitt 5.11)

3.2 Evidensbaserade metoder

FinsamGotland ska stödja utveckling som leder till att evidenssäkrade metoder används i mötet med samordningsförbundets målgrupper.

Samordningsförbundets verksamhet omfattar en rad kunskaps- och vetenskapliga områden. FinsamGotland ska därför verka för att nya rön och resultat – kopplat till förbundets verksamhet, syfte och mål - får spridning inom Finsams parter.

Aktiviteter:

- Kunskapsspridning (avsnitt 5.2, 5.3, 5.4)
- Utbildningsinsatser i evidensbaserade metoder ska bidra till en gemensam bemötandeplattform. (avsnitt 5.7)

3.3 Våldsutsatthet/Mäns våld mot kvinnor

Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt samhälls- och folkhälsoproblem. Inte sällan är detta en bakomliggande orsak till diffus och psykisk ohälsa som kan leda till sjukskrivningar, arbetslöshet och utanförskap. Alla Finsams parter har i sina ordinarie uppdrag denna fråga på agendan. För samordningsförbundet är målsättningen att frågor om våldsutsatthet blir lika naturliga som motsvarande frågor rörande bruk av alkohol.

Aktiviteter:

- Kunskapsspridning (avsnitt 5.2, 5.3, 5.4)
- Dialogmöten med fokus på psykisk ohälsa och unga med komplexa svårigheter (avsnitt 5.6)
- Samverkan med Länsstyrelsen i Gotlands län och Regionstyrelseförvaltningen, RG (avsnitt 5.9)

3.4 Psykisk hälsa/ohälsa

Psykisk ohälsa är ett sammanfattande begrepp. Det kan vara allt från psykisk sjukdom och allvarlig psykisk störning till tillfälliga psykiska besvär som mer eller mindre påverkar individens dagliga liv. Unga vuxna med neuropsykiatriska diagnoser har ofta svårigheter i övergången till ett självständigt vuxenliv. Sjukskrivningar kopplade till stress, depression och utmattning är ett växande folkhälsoproblem.

Aktiviteter:

- Kunskapsspridning (avsnitt 5.2, 5.3, 5.4)
- Dialogmöten med fokus på psykisk ohälsa och unga med komplexa svårigheter (avsnitt 5.6)
- Samverkan med Länsstyrelsen i Gotlands län och Regionstyrelseförvaltningen, RG (avsnitt 5.9)

3.5 Aktivitetskarta

Insatser för Finsams målgrupper genomförs av flera aktörer och inom olika områden. Dock saknas en samlad sammanställning.

Aktiviteter:

- Kartläggning av pågående insatser på Gotland med syfte att bygga en digital aktivitetskarta (avsnitt 5.5)
- Förbundets webbplats (5.4)

3.6 Mötesplatser

En av FinsamGotlands upparbetade framgångsfaktorer är att skapa mötesplatser kring gemensam kompetensutveckling och information.

Aktiviteter:

- Frukostmöten (avsnitt 5.2)
- Inspiration Finsam (avsnitt 5.3)
- Förbundets webbplats (avsnitt 5.4)
- Dialogmöten med fokus på psykisk ohälsa och unga med komplexa svårigheter (avsnitt 5.6)
- Almedalsveckan (avsnitt 5.8)

3.7 Modell för resultatmätning och uppföljningar

Den finansiella samordningen ska utvärderas och följas upp på olika nivåer – både lokalt och nationellt.

Aktiviteter:

- JobbSam 3.0. Modell för integrerad samverkan kring arbetslivsinriktad rehabilitering (5.1)
- Modeller för resultatmätning och uppföljningar (avsnitt 5.11)

3.8 Utveckling i den digitala samverkansvärlden

Den pågående pandemin påskyndar användandet av digitala verktyg och mötesplatser. Detta är dock inte problemfritt vara sig för personal inom Finsam parter – eller mot målgrupperna. Rubriken omfattar såväl digitalt utanförskap, tekniskt krångel och informationstillgänglighet.

Aktiviteter:

- JobbSam 3.0. Modell för integrerad samverkan kring arbetslivsinriktad rehabilitering (5.1)
- Modeller för resultatmätning och uppföljningar (avsnitt 5.11)

Arbetsmaterial

4. BUDGETPLAN för år 2020

Uppgifter hämtade från förhandsbesked rörande statlig tilldelning (november 2020), samordningsförbundets reviderade budgetplan för 2020.

INTÄKTER och eget kapital	Budget 2020	Budgetplan 2021	Prognos 2022/2023
Försäkringskassan	2 130 000	2 162 000	2 130 000/2 120 000
Region Gotland	2 130 000	2 162 000	2 130 000/2 120 000
Eget kapital/sparade medel	975 699	(Prognos) 650 000	-
Extra tilldelning	-	-	
TOTALT: Intäkter och kapital	5 235 699	4 974 000	4 260 000/4 240 000

Administration

KOSTNADER/administration	Budget 2020	Budgetplan 2021	Prognos 2022/2023
Beredande tjänsteman 1.0 Administratör 0.75	1 152 600	1 175 652	1 199 165/1 223 148
Revisionskostnader	47 600	47 600	47 600/47 600
Telefoni, webbplats, databehandling	30 000	30 000	30 000/30 000
Kurser, konferenser, resor	60 000	60 000	60 000/60 000
Avgifter: bank, fakturering mm	5 200	5 200	5 200/5 200
Förbrukning: Lokaler, böcker, tidskrifter, kontorsmaterial mm	45 000	45 000	45 000/45 000
Medlems- och serviceavgifter (Pacta, NNS)	2 200	20 180	20 180/20 180
Inköpta tjänster <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomi • lönchantering 	100 000 6 000	100 000 6 000	100 000/100 000 6 000/6 000
Styrelsen	50 000	30 000	30 000/30 000
Representation, intern och extern	15 000	15 000	15 000/15 000
TOTALT: Kostnader: Administration	1 513 600	1 534 632	1 558 145/1 582 128

Verksamhet

KOSTNADER/utvecklingsinsatser	Budget 2020	Budgetplan 2021	Prognos 2021/2022
Inspiration Finsam och övriga föreläsningar	180 000	180 000	100 000/25 000
Frukostmöten	60 000	40 000	50 000/50 000
Dialogmöten	15 000	15 000	15 000/15 000
Metodutbildningar: Ex MI, IPS, BIP	150 000	250 000	100 000/100 000
Indikatorerna och övriga verktyg för utveckling	10 000	10 000	10 000/10 000
Konsulttjänster: Utveckling av ny verksamhet Exempelvis digital utveckling	200 000	100 000	50 000/50 000
Finsams pris och övriga samverkansinsatser Exempelvis handledarutbildning	50 000	150 000	50 000/50 000
Kostnader: Utvecklingsinsatser	635 000	745 000	375 000/300 000
KOSTNADER/projekt	Budget 2020	Budgetplan 2021	Prognos 2021/2022
JobbSam 2.0 (Q1 och Q2)	1 355 000		-/-
JobbSam 3.0	1 268 400	2 203 500	2 294 300/2 335 916
Utrymme för ny verksamhet (prognos)		490 868	32 555/21 956
Kostnader: projekt	2 658 400	2 694 368	2 294 300/2 335 916
TOTALT: Kostnader verksamhet (Utvecklingsinsatser och projekt)	3 258 400	3 258 400	2 326 855/2 335 916
TOTALT: Kostnader Administration och Verksamhet	4 772 000	4 974 000	4 260 000/4 240 000

5. BESLUTADE PROJEKT/VERKSAMHETER 2021

Under denna rubrik presenteras verksamheter och insatser som beslutas och som därför finns med i förbundets budgetplan för 2021.

5.1 JobbSam 3.0 modell för integrerad samverkan kring arbetslivsinriktad rehabilitering på Gotland.

Projektperiod: 2020-09-01 - 2023-08-31

Budget 2021: 2 203 500

Bakgrund: Sedan oktober 2013 har samordningsförbundet finansierat två tidigare versioner av JobbSam, kring arbetslivsinriktad rehabilitering. De utvärderingar som gjorts har pekat på modellens positiva resultat men konstaterar också att förutsättningarna kring verksamheten på många sätt förändrats under tidens gång. Det uttalade målet att implementera insatsen har visat sig vara ouppnåeligt. Därför har en ny version arbetats fram som ska ge grund för ett hållbart och långsiktigt arbete där samverkan är en naturlig del. JobbSam 3.0 startade den 1 september 2020.

Stället för ”projektande” som strategi innebär integrerad samverkan i JobbSam 3.0 en mer stabil verksamhet som bygger vidare på tidigare lärande och möter insikten att omständigheter i och runt en samverkansinsats förändras kontinuerligt. Detta gäller både individens behov och myndigheternas uppdrag. Integrerad samverkan kännetecknas av en organisation som utgår från individens behov, där myndigheter och samhälle anpassar sina insatser tillsammans med den enskilde.

Målgrupp: Gotlänningar, 16 - 64 år, som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att nå egen försörjning. Det kan vara personer som saknar egen försörjning, arbetslösa, svårbedömda och långvariga ärenden – eller personer med diffus ohälsa och hinder för att nå arbetsmarknaden. Verksamheten kan också – efter styrelsebeslut – riktas mot en mer avgränsad grupp, där samhällets insatser inte räcker till.

Beskrivning och målsättning: Syftet är att genom finansiell samverkan skapa en arena för individstödande arbetslivsinriktad rehabilitering. Grundläggande är att behålla och utveckla goda erfarenheter och arbetssätt från tidigare projekt på Gotland. Insatsen ska vara hållbar över tid vad gäller ekonomi, organisation och struktur. Deltagaren kan vara en hon, han eller hen, ung eller äldre i yrkesverksam ålder, bosatt i eller utanför regionens tätorter. Deltagaren har behov och förutsättning men behöver bredare stöd för att komma – eller komma tillbaka – till arbete eller studier.

För individen ska medverkan leda till att bryta utanförskap, destruktiva mönster och rundgång mellan myndigheter. Den långsiktiga målbilden ska vara egen försörjning genom arbete eller studier. Genom nära coachande utökat stöd ska deltagaren få verktyg att hantera sin sociala situation och driva sin egen process.

I projektet ingår också ett myndighetsövergripande samverkansteam. Under projekttiden ska också en modell för effektutvärdering tas fram.

5.2 Finsams frukostmöten

En väl inarbetad mötesplats som riktar sig till anställda och intresserad allmänhet och annonseras i lokalpressen. Vid Finsams frukostmöten behandlas aktuella frågor, teman och verksamheter. Förutom kunskapsspridning och att knyta kontakter är syftet att sprida kunskap om Finsam och de samverkande parterna. För 2021 planeras endast frukostmöten under hösten under förutsättning att restriktioner kopplade till pandemin tillåter detta. **Budget 2021:** 40 000 sek.

5.3 Inspiration Finsam och övriga föreläsningar

Till inspirationsdagarna inbjuds alla anställda inom Finsams parter till seminarier och möten. Inbjudan riktar också till förbundets samarbetsparter inom myndigheter, näringsliv, arbetsplatser, organisationer och nätverk på Gotland.

Föreläsningarna under Inspiration Finsam används för att stödja förbundets prioriterade områden.

Ett syfte med Finsams föreläsningar är att skapa mervärde genom fysiska mötesplatser.

Under 2021 planeras inga föreläsningar under våren. På förbundets hemsida informeras om digitala föreläsningar och utbildningar. Inspirationsdagarna eller motsvarande arrangeras endast om pandemin tillåter, under hösten.

Budget 2021: 180 000 sek.

5.4 Förbundets webbplats: www.finsamgotland.se

FinsamGotlands webbplats ska innehålla aktuell information om samordningsförbundet och pågående verksamhet på Gotland. Webbplatsen ska fungera som ”verktyglåda”, en informationskälla för Finsams parter, näringsliv, organisationer och en intresserad allmänhet. Under pandemin har hemsidan utvecklats till en digital mötesplats, med information från parterna med flera samt digitala föreläsningar och utbildning. **Budget:** Finansiering inom ramen för ordinarie verksamhet.

5.5 Aktivitetskartläggning och katalog

Insatser för Finsams målgrupper genomförs av flera aktörer och inom olika områden. FinsamGotland är sammankallande till Paraplynätverket, där representanter för insatser och andra intressenter möts.

En aktivitetskatalog ska finnas på förbundets hemsida. Erfarenheter sedan tidigare visar att ett sådant material måste uppdateras kontinuerligt. Detta inte minst med hänsyn till de förändringar av uppdrag och regleringar som sker inom Finsams parter. Det redaktionella innehållet hanteras av förbundets personal. Finansiering genom ramen för ordinarie verksamhet.

5.6 Dialogmöten

Förbundet har en upparbetad samverkan med gotländska aktörer kring Unga mot arbete och psykisk hälsa/ohälsa. Som en del av detta arrangeras dialogmöten kring olika aktuella frågor.

Åtta dialogmöten planeras under 2021. **Budget 2021:** 15 000 sek

5.7 Utbildningar och metod: Motiverande samtal (MI) med flera

Förbundet ska verka för bred spridning av evidensbaserade metoder vad gäller bemötande vid förändringar. Sedan 2016 har förbundet satsat på utbildningar i Motiverande samtal (MI). Utbildningarna är öppna för anställda inom Finsams parter. Ett nätverk har bildats för fortsatt utveckling och kollegialt stöd. Tillsammans har detta lett till att egna utbildare i MI finns inom flera av Finsams parter.

Nya metoder och verktyg som diskuteras inför 2021 är IPS (Individual Placement and Support) och BIP (Projektet Baeskeftigelseindikator) – båda med koppling till prioriterade målgrupper och beslutad verksamhet.

Budget 2021: 250 000 sek.

5.8 Almedalsveckan

FinsamGotland är sedan 2010 medarrangör till "FINSAM i Almedalen" tillsammans med Nationella Nätverket för Samordningsförbund och Nationella Rådet. Förbundets funktion är samordnande i arbetet inför och under Almedalsveckan, bland annat genom kontakterna med kansli och kalendarium. På förbundets hemsida sammanställs det gemensamma programmet, där även FinsamGotland ingår.

5.9 Övriga samverkansinsatser

FinsamGotland samverkar med Länsstyrelsen i Gotlands län och regionstyrelseförvaltningen inom områden som rör social hållbarhet och gemensam kunskapsbas. Förbundet samarbetar också med BarnSam och VuxenSam inom Region Gotland. Genom Finsams pris till arbetsgivare vill förbundet lyfta fram arbetsgivare/arbetsplatser som underlättar för personer ur Finsams målgrupper att komma in på arbetsmarknaden. Inom ramen för samverkansinsats och konsulttjänster kan också handledarutbildningar genomföras. Till följd av den pågående pandemin väntas behovet av samverkansinsatser öka. **Budget 2021:** 150 000 sek.

5.10 Nätverk

Samordningsförbundet FinsamGotland ingår i de regionala nätverken för förbundschefer i Norra Sydsverige (ESF-område) och Stockholm-Gotland. Förbundets ordförande är invald styrelseledamot i Nationella Nätverket för Samordningsförbund, med förbundschefen som tjänstemannastöd. **Budget 2021:** 40 000 (under posten resor, kurser och konferenser)

5.11 Modell för resultatmätning och uppföljningar

Som framgår av avsnitt 6 nedan är uppföljningar och resultatmätning en viktig del av finsamfinansierade insatser. Det här sker genom olika modeller, som synliggör olika värden och utveckling.

Från 2018 har FinsamGotland tecknat licensavtal kring användandet av Indikatorer för att utvärdera stegförflyttningar och mjuka värden i projekt och insatser. Metoden är framtagen av Nationella Nätverket för Samordningsförbund i samarbete med Örebro universitet.

SUS är ett myndighetsövergripande uppföljningssystem av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Inom ramen för insatsen JobbSam 3.0 ingår att arbeta fram en modell för effektutvärdering över tid.

Budget 2021: 10 000 (indikatorerna/utvärderingsverktyg).

5.12 Stödmaterial för digital utveckling och stöd

Sammanställning av erfarenheter och kunskap kring användning av digitala verktyg och plattformar. Samverkan mellan myndigheter och förvaltningar i digitala forum är en utmaning för alla samordningsförbund – där det också ständigt sker förändringar. Förutom teknik handlar det om möteskultur, krav på förberedelser och hur man hanterar möten när tekniken krånglar. Eventuellt kommer denna satsning att ske i samarbete med Nationella Nätverket för Samordningsförbund

6. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Den finansiella samordningen ska utvärderas och följas upp på olika nivåer – både lokalt och nationellt. Utvärderingarna bör tydliggöra effekterna för de berörda individerna, för deltagande parter samt för samhället.

Utvärderingen ska vara en kartläggning och bedömning samt ha som syfte att beskriva, analysera och värdera effekterna av den finansiella samordningen. Syftet är att tydliggöra eventuella samband mellan insatser, resultat och samverkan.

Uppföljningen ska ske genom fortlöpande insamling och sammanställning av data som visar omfattning, innehåll och kvalitet på gjorda insatser samt dess effekter på samarbetet mellan de ingående parterna.

I utvärderingen bör följande frågeställningar beaktas:

Individnivå: Hur har det gått för de individer som är föremål för samverkansinsatserna? Ökar egenförsörjningen, livskvaliteten och hälsan?

Organisationerna: Hur underlättar, respektive hindrar de olika organisationerna samverkan? Hur påverkas olika delar av organisationerna? Hur påverkas handläggarnas arbetsmetoder, kompetens och yrkesroller? Hur påverkas chefer i sitt ledarskap och förtroendevalda i sin funktion?

Samhället: Hur samspelar ersättningssystemen? Motverkar de olika parternas regelverk varandra och finns hinder inbyggda i regelsystemen som försvårar verklig samverkan och samordning?

Nationell utvärdering: Samtliga parter förväntas inom ramen för finansiell samordning rapportera uppgifter genom SUS. (Sektorsövergripande system för Uppföljning och Samverkan). SUS administreras av Försäkringskassan.

7. BESLUTANDERÄTT OCH ORGANISATION

7.1 FinsamGotland: Organisation

FinsamGotland har styrelse, beredningsgrupp och kompetensgrupp. Förbundets anställda personal är förbundschef samt administratör. Vid behov kan handläggarteam och referensgrupper sammankallas.

Styrelsen beslutar om mål och riktlinjer samt hur de medel som står till förfogande ska användas. Styrelsen ska också stödja samverkan mellan parterna.

Beredningsgruppen bereder ärenden inför styrelsen. Gruppen ska också utveckla styrelsens intentioner i projekt och samarbetet mellan organisationerna. Beredningsgruppen återför information från samordningsförbundet till den egna organisationen. Slutligen ska beredningsgruppen identifiera behov av samverkansinsatser och skapa förutsättningar för samarbete mellan handläggare där samverkan behövs.

Kompetensgruppen inventerar och genomför utbildningsinsatser utifrån styrelsens beslut.

Förbundschefen leder och driver samordningsarbetet utifrån uppställda mål och riktlinjer. Förbundschefen initierar och stimulerar samverkan och samordning – samt ger processtöd i projekten.

I förbundschefens uppdrag ingår budget, verksamhetsplan, årsberättelse samt att delta i nätverk lokalt, regionalt och nationellt.

Administratören handlägger administrativa uppgifter.

Handläggarteam och arbetsgrupper tillsätts för att utreda behov inför planerad verksamhet. Dessa team/grupper består av handläggare eller motsvarande funktioner från Finsams parter.

Referensgrupp sammankallas i samband med olika utvecklingsinsatser. Kontakt tas med representanter från arbetsmarknadens parter, näringsliv och brukarorganisationer.

7.2 Projekt/verksamhet: Organisation

I projekten finns styrgrupp, projektledare och projektgrupp.

Styrgruppen fastställer projektets syfte och inriktning och anger projektledarens befogenheter. Styrgruppen ska föra en aktiv dialog med projektledaren samt följa och stödja projektarbetet.

Projektledaren/samordnaren ansvarar för att projektet genomförs efter angivna direktiv, mål och projektplan godkänd av styrgruppen. I detta ingår att leda och samordna arbetet i projektets tre faser: planering, genomförande och utvärdering/överlämnande.

Referensgrupp medverkar i planeringen, löpande uppföljning och avrapportering.

BILAGOR

Bilaga 1: Gemensamma begrepp

Följande nyckelord och begrepp används i samband med Finsam (finansiell samverkan).

Rehabilitering

... ingår i alla medicinska, sociala, psykologiska och arbetslivsinriktade åtgärder, för att stödja individen att återvinna sin funktionsförmåga och förutsättningar.

Samarbete

... sker mellan professioner – det vill säga handläggares, chefers och behandlares kontakter med varandra.

Samverkan

... sker på organisatorisk nivå mellan myndigheter för att effektivisera gemensamma insatser och resurser. Behöver ha ett tydligt mål, bestämda aktörer och målgrupper

Samordning

... handlar om parternas ansvarsområden. Samordning gör att kompetens som finns inom parterna gemensamt används på bästa sätt – för att återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga.

Arbetsträning

Begreppet arbetsträning har diskuterats inom FinsamGotland. Målsättningen är att skapa en gemensam referensram i samverkansarbetet.

Genom arbetsträning ska individen ges möjlighet att öva förmågor som förberedelse för nästa steg i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. De förmågor som övas ska höra samman med de krav på kompetens och egenskaper som arbetslivet kräver.

Arbetsträning sker med stöd och handledning. Den ska vara avgränsad i tid, ha ett tydligt mål och syfte som alla samverkande parter och den enskilde är överens om. Det övergripande målet med arbetsträningen är att den enskilde ska klara sin egen försörjning på sikt. Förväntat resultat är ökade möjligheter till en egen försörjning och ökad livskvalitet.

Målgrupper för arbetsträning

Personer med aktivitetsbegränsningar (nedsättningar i arbetsförmåga) till följd av sociala, medicinska och kulturella faktorer, utan egen försörjning, som står långt ifrån ordinarie arbetsmarknad.

Arenor för arbetsträning på Gotland

Reella arbetsplatser, hos privata och offentliga arbetsgivare samt ideella organisationer.

Anpassade arbetsplatser, med reella arbetsuppgifter.

Sociala arbetskooperativ med reella arbetsuppgifter och anpassade arbetsplatser.

Bilaga 2: Organisation, beslutanderätt och samarbetsformer

Samordningsförbundets uppgift och beslutanderätt

Förbundet har till uppgift att:

- Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen.
- Stödja samverkan mellan samverkansparterna.
- Finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliterings-insatser vilka syftar till att individen uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete – och som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde.
- Besluta hur de medel som står till förfogande för finansiell samordning skall användas.
- Svara för en löpande uppföljning av Samordningsförbundets verksamhet.
- Upprätta verksamhetsplan, budget och årsredovisning för den finansiella samordningen.

Samordningsförbundet får inte besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda eller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning eller som avser tillhandahållande av tjänster avsedda för enskilda. Förbundet får inte heller svara för offentlig upphandling av insatser som riktar sig till enskilda.

Samordningsförbundets styrelse

Styrelsen har följande ledamöter: fyra ordinarie med fyra personliga ersättare.

Dessa ledamöter representerar Region Gotland (primär- och landstingskommun) samt Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Förbundschefen är ständigt adjungerad till styrelsens möten.

Styrelsens uppdrag och beslutanderätt:

- Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen.
- Stödja samverkan mellan samverkansparterna.
- Finansiera insatser som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde som avser individer som är i behov av samlade rehabiliteringsinsatser.
- Besluta på vilka sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas. Svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna.
- Upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen. Samråda med medlemmarna om budgeten.
- Arvoden och ersättningar (inklusive revisorer).
- Delegationsordning.

Revisorer

Region Gotland tillsätter en ordinarie revisor samt ersättare.

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen tillsätter gemensamt en ordinarie och en ersättare.

Revisorernas uppdrag:

Årlig revisionsrapport

Förbundschef (1.0 tjänst)

Uppdrag och beslutanderätt:

- Leda och driva samordningsarbetet utifrån uppställda mål och riktlinjer.
- Beredning av strategier, utveckling av verksamheter, budget, verksamhetsplan, uppföljning och utvärdering av beslutade aktiviteter.
- Ansvara för verkställande av beslut.
- Företräda samordningsförbundet på tjänstemannanivå.
- Ge processtöd till projekten.
- Initiera och stimulera samverkan och samordning.
- Delta i nätverk lokalt och nationellt.
- Sammankallande i beredningsgruppen och kompetensgruppen samt vid behov i olika arbetsgrupper.
- Ansvara för samordningsförbundets hemsida.
- Utreda, inventera, följa upp och sammanställa statistik.
- Arbeta för både samordningsförbundet och parterna.
- Samordningsförbundet köper ekonomitjänster och löneadministration av Region Gotland.

Administratör (0.75 tjänst)

Uppdrag och beslutanderätt:

- Utföra samordningsförbundets administrativa uppgifter
- Handleder personer i förberedande arbetsträning. Rekrytering sker i första hand från samordningsförbundets verksamhet.

Attestordning

- Samordningsförbundets förbundschef attesterar fakturor upp till ett basbelopp + moms
- Faktor omfattande högre belopp än ovan attesteras av styrelsens ordförande med vice ordförande som ersättare.
- Fakturor/utbetalningar som avser förbundschefen attesteras av styrelsens ordförande med vice ordförande som ersättare.
- Attestmoment får ej utföras av den som själv ska ta emot betalningen.

Firmatecknare

Samordningsförbundet FinsamGotlands firma tecknas av ordförande och förbundschef var för sig samt styrelsen gemensamt.

Beredningsgruppens uppgifter

- Skapa förutsättningar i den operativa verksamheten, för att realisera styrelsens beslut om projekt och insatser.
- Bereda ärenden inför styrelsen och utveckla styrelsens intentioner för att utveckla projekt och samarbetet mellan organisationerna.
- Återföra information från samordningsförbundet och beredningsgruppen till den egna organisationen.
- Skapa förutsättningar för samarbete mellan handläggare där samverkan behövs.
- Identifiera behov av samverkansinsatser.

Kompetensgruppens uppgifter

- Inventera utvecklingsinsatser utifrån styrelsebeslut.
- Genomföra utvecklingsinsatser utifrån styrelsebeslut.
- Utvärdera utvecklingsinsatserna.

Handläggarteam och arbetsgrupper

Tillsätts för att utreda behov för kommande projekt. Dessa team/grupper består av handläggare eller motsvarande funktioner från Finsams parter.

Referensgrupp

Referensgrupp kan sammankallas i samband med olika utvecklingsinsatser, genom att kontakt tas med representanter från exempelvis arbetsmarknadens parter, näringsliv och brukarorganisationer.